

Erat quidam frater in
Egypto sedens in cel
la cum magna humili
tate precipuus: et habe
bat sororem in ciuitate et
meretricem per quam
multis annis pditi
o fuerat. Frequenter au
insultabant fratres illi
et uix potuerunt persua
dere ei ut ueniret ad eam.
Et per ammonitionem
cuius peccatum quod per
illam fieret posset uinci.
Dum autem properaret
ad locum: aliquis cruo
tis uicinis uidens eum
precessit et nunciavit.
Sorori eius dicens. Ecce
frater tuus uenit ad te.
Illa pre gaudio relictis
amatoribus suis quibus
ministrabat: capite dis
co opero in occursum ei
egressa est. Dum ergo rep
taret complecti eum: di
xit ei frater. Soror mea
karissima parte anime
tue: quoniam per tenui
tas animas pdit deus.

Et quomodo poteris suf
ferre amara illa et eterna
tormenta que parata sunt
diabolo et facientibus op
eribus. Quia de sceleratis
et perditis animabus sac
atur malignus insidia
tor: et quos per uolup
tates et mala opera lu
cratus fuerit cum ipsis
est in stagnum ignis in
ferni arsurus. Illa his u
bis contemiscens: dicit
ad eum. Scis frater quod
sit michi uel a modo sal
uatio: Cui ille respondit.
Scio quod nulli dominus
prohibet bonitatem suam.
Mor illa iactauit se ad
pedes fratris: deprecans
etiam ut eam secum du
ceret in desertum. Cui fra
ter ait. Vade et cooperi ca
put tuum: et sequere me.
Illa respondit. Fanus.
Oportet me ita deforma
ri inter homines et nudo
capite ambulare: quam
in officinam peccati mei
iterum reueri. Dum at

simul ad heremum perge-
rent: monebat eam ad pe-
nitentiam. Et uidentes
quosdam obuiantes sibi:
dixit ei frater. Quoniam
nec dum omnes sciunt
quod soror mea es: parū
de uia secede donec transe-
ant. Et cum illi transis-
sent: uocauit eam dicens.
Veni soror: eamus in am-
nostram. Cumque illa non
responderet perquirens in-
uenit eam mortuam et
uestigia eius plena san-
guine quia et discalcea-
ta pergebat. Frater uero ip-
sā humata: adnunciavit
patribus que acta fuerant.
Cum enim inter se con-
tenderent de remissione
eius: manifestauit deus
uni seni de ipsa eo quod
nullam curam inter
habuisset de corporali u-
su. sed et uulnus prop-
rium neglexit et suspirium
in tam grandem perditio-
nem: ideo pro deuotio-
ne cordis eius suscepit

235
286
deus penitentiam suā.

Fuit quaedam meretrice
nomine taphis tam
pulchritudinis ut pene
multi ip-
eam uenditis sub-
stantiis suis ad ultimā
peruenirent paupertatem.
Sed et amatores eius pre-
zelo litibus inter se conser-
tis: frequenter lumina pu-
elle sanguine in ueneno
conuerso replebant. Quod
cum audisset abbas proph-
nitus: sumpto habitu
seculari et uno solido pro-
fectus est ad eam in qua-
dam egypti ciuitate: de-
ditque ei solidum quasi
promercede peccandi. Illa
accepto precio: ait illi. In-
grediamur inquit in do-
mum. Cumque ingressus
esset et lectum preciosis
uestibus stratum ascen-
dere inuitaret: dixit ad
eam. Si est interius in ip-
sum eamus. Illa autem
dixit. est quidem cubicu-
lum: ubi nullus ingre-
ditur. Si uero times deū:

non est locus qui diu-
nitati eius abscondit.
Quod cum seuer audis-
set: dixit ei. Et scis esse
deum? Cumque illa respo-
nderet se scire deum et reg-
num futuri seculi nec
non et tormenta pecca-
torum dixit ei. Si ergo
nosci: cur tantas animas
perdidisti? Et non solum
pro tua: sed pro illorum
reddita ratione dampna-
beris. Illa vero hec audi-
ens: pronoluta ad pedes
ablati prophete cum
lacrimis exorabat dicens.
Scio esse penitentiam pa-
ter et confido remissione
te orante sortiri. Tantum
peto tecum orarum in-
ducias: et post hec ubi mis-
seris ibo et quodcumque p-
ceptis faciam. Cumque lo-
cum illi constitisset ubi
venire deberet: illa collec-
tis omnibus quecumque ex
peccato lucrata fuerat p-
latisque in media ciuitate
populo spectante igne co-

bussit clamans. Venite os
qui peccastis mecum: et in-
dete quomodo ea que mi-
hi contulistis curam. Er-
rat autem pretium aurum
librarum quadringenta-
rum. Que cum omnia
incendisset: ad locum quod
ablus propheta cuius co-
stituerat perierat. Quia
ille repositam uirginum
monasterio in cellulam
paruam recludens ostium
celle plumbo signauit:
et paruam reliquit fenestram
per quam ei in-
ctus modicus inferretur
Iussitque ei omnibus diebus
parum panis et paululum
aque aceteris ministrari.
Cum autem seuer ostio plu-
bato discederet: ait ad eu-
m. Quis uides pater ut
ex naturali meatu aquam
meam effundam? Ille di-
xit ei. In cella: sicut digna-
es. Cumque iterum quomodo
deum deberet orare inquirere:
respondit ei seuer. Non
es digna nominare deum.

neq; in labijs tuis nomī
 trinitatis eius adducere
 sed nec ad celum manus
 extendere: quoniam la
 bia tua iniquitate sunt
 plena et manus tue sor
 dibus inquinatę: sed tan
 tummodo in tenebris cō
 tra orientem respice hūc
 sermonem frequenter ut
 rans. Qui plasmasti me
 miserere mei. Igitur trib;
 annis indusam condo
 luit abbas paphnutius.
Cum profectus est ad beati
 antonium ut ab eo requi
 reret si remisset illi deus
 peccata amon. Cum er
 go causam ei narrasset:
 evocatis se antoni discipulis
 suis precepit illis ut illa nocte
 oēs vigilaret et in orōne p
 sultent omnes singula
 tum: quatinus alicui ex
 his declaret deus causā
 pro qua abbas paphnu
 tius veniat. Cum ergo
 singuli secessissent et in
 cessanter parent: abbas
 paulus maior discipulus

ablati antonii vidit
 subito in celum lectum
 preciosis uestib; ad orna
 tum. quem tres uirgines
 clara facie custodiebant.
Cumq; paulus diceret nō
 est hec gratia alterius ni
 si patris mei antonii: ad
 hec uox diuina respondit.
 Non est pater tui anto
 ni: sed talis meretricis
 est. Quod cum mane frō
 abbas paulus retulisset:
 cognita dei uoluntate ab
 bas paphnutius cū gau
 dio discessit: et mox pro
 fectus est ad monasteriū
 in quo erat inclusa ostiū
 q; quod construxerat dis
 sepuit. Illa uero rogauit:
 ut adhuc maneret indu
 sa. Cum enim aperuisset
 ostium dixit. Egredere: q̄
 in am remisit tibi deus
 peccata tua. Illa respōdit.
 Testor deum: quia ex quo
 hic ingressa sum ex om
 nib; peccatis meis feci ut
 ut sciam et statim
 ante oculos meos: et sic

non discedit anhelitus
de naribus meis: sic nō
discesserunt peccata mea
ab oculis meis sed flehū
semper illa considerant.
Cui abbas paphnutius
dixit. Non p̄ penitentia
tuam remisit tibi deus:
sed quia hunc timorem
sep̄ habuisti in animo. Et
cum inde illam eduxisset:
quindecim dies superui
xit et migravit a sc̄lo.

Ablas iohannes dice
bat. Similis debet
esse monachus hominum
sedenti sub arbore grādi:
qui respiciens feras di
uersas et serpentes ue
nientes ad se: cum non
potuerit eis resistere su
bit in arborem et salua
tur ita et monachus se
dens in cella sua ⁊ respi
ciens cogitationes pra
uas et iaculationes ini
mici uenientes super se
cum non potuerit eis re
sistere: confugiat per o
rationes ad deum cui

omnia possibilia sunt ⁊
saluabitur.

Quidam frater requi
sunt a sancto anto
nio ut ei sermonem dice
ret: per quem posset sal
uari. Cui respondit. Labor
humilitas et oratio sine
cessatione: possident xpi
stum. Omnes enim sc̄i
a principio usq; ad finē:
per haec tria saluati sunt.
Nam requies et uolup
tas et iustificatio p̄pria:
impedimenta sunt aīe.
Omnes enim: per ea pe
rierunt.

Ablas p̄uibus simplex
dum quendam uel
let infirmum restaurare:
in oratione et ieiunio p̄
sistens dixit. Vere hodie
non manduco panem:
nisi cum sanueris. Et
statim omnis febricitas
ab infirmo discessit.

Ablas p̄uicinus dixit.
Ille monachus potest
tanquam mortuus hunc
mundo estimari: q̄ dual

res horruerit id est carnis
sue requiem: et uanam
gloriam. *De perseverantia.*

Ablas antonius dicit.
Monachus si pau-
cis diebus laborat et iterum
relaxatur: et rursum la-
borat et deinde negligit:
hic nichil agit. Nec enim
patientie perseverantiam
possidebit.

Quidam senex dicit. *vsq*
tunc laboret homo.
quousque possideat christum.
Qui autem christum ad-
optus fuerit: iam non pe-
ditabitur. Permittitur
tamen laborare: ut reme-
morans tribulationem
laboris se ipsum custodi-
at timens ne tantos la-
bores amittat. Et filios
israel ideo deus per deser-
tum quadraginta annis
circumdixit: ut remoraret
sue tribulationes: et retro-
sum non redirent.

Quidam senex dicit.
Noli contendere uer-
bis. In nullo enim pro-

sunt: nisi ad subuersio-
nem audientium. De quocumque
autem re si graui-
ter contenderis: non parua
nervitatem senties.

De abbatte egecio ma-
iore dicebant patres
quia egrediebatur de cel-
la sua et uenibat ei cogi-
tatio ut relinqueret lo-
cum et non reuertebatur
in cella: quia nec habebat
quicquam ex seculi huius
instrumento nisi unam
acum unde palmarum
folia funderet: et inde tres
funiculos puulos opera-
batur quantum ei ad es-
cam sufficeret. *De quiete.*

Ablas maioris dicebat.
Siquis uult inue-
nire et habere quietem:
aut habitat in deserto aut
inter fratres plures. Qui-
cumque enim aduenit:
ab illis aliis suscipitur.
Inter plures autem uo-
luntatis sue sensus dum
abscondit requiescit.

Moyses abbas ad soli-

tarios soletat proferte
sermonem dicens. Qua
tuor sunt principalia ob
seruantiæ: id est seruadi
mandata dei tacendi: et
humiliare seipm et an
gustia paupertatis item.
Tres has res uirtutum:
homo difficile possidet: ut
semper lugeat. ut semp
memor sit peccatorum
suorum: et ut omni ho
ra consideret sibi pre o
culis mortem.

Beatissimus antonius di
xit. Patres antiqui
egressi sunt in deserto: et
ipsi sani effecti. sunt. Ex
nobis autem si quem
egredi contigerit inde
scito: antequam ipi sa
nemur curam alius ad
hibentes reuertitur ad
nos infirmitas nostra:
et fuit ultima nostra
priora prioribus. Propter
quod dicitur nobis per
euangelium. **M**edice:
prius tibi curam im
pendito.

Ablas agathon dicitur
cum beato machuto
habitaret: dicit ei abbas
machutus. Quare mecum
sic habitas tanquam cum
extraneo? Respondit ei a
gathon. Cur sic dixeris frater
admiror. Frequenter enim
aliquo peregrino presen
te fiduciam assumo. quod
mihi non licet tecum ha
bitanti: quia graue ma
lum est et pre omnibus pe
ius fiducia generat. n. e
pene omnium malorum.
Monachum autem non
dicam inter alios sed nec
in cella propria licet ha
beret fiduciam. fiducia est
et risus: ignes sunt cala
mos consumentes.

Quidam frater requi
sit sanctum scra
pionem abbatem: habentem
sub regimine suo de
cem milia monachorum
dicens. Alii fratres de ce
nobio elegerunt me ut ego
illis pre esse debeam. Oste
de mihi quomodo uires.

Respondit serapion. Du-
rum est meum fortasse i-
perium. Nam dominus
noster ihesus xpistus per
euangelium instruit nos
dicens. Si diligitis me:
mandata mea seruare. Et
cum discipuli de primati-
b; inter se disceptarent q's
esset senior: ait ad eos. Si
quis uoluerit inter uos ma-
ior fieri erit uester minor.
Et quicumq; uoluerit in-
ter uos prior esse: erit om-
nium seruus. Petrus apo-
stolus in epistola sua mo-
net. Pastores pascite qui i-
uobis est gregē dei non ex
compulsione sed uolunta-
te secundum deum: non
in turpe lucrum sed forma-
tore gregis: Et cum ap-
paruerit princeps pastor
preceptis in inaccessibile
glorie coronam. Ita faci-
to prius quod precepit: ut
non tantum illis precep-
ta sed formulam prece-
pti ut tuum imitentur exem-
plum. ne sis mercenari-

sed pastor ouium: quia
saluator noster beatum
dicit quem constituit se-
familiam suam ut de illi-
cubum in tempore.

Frater quidam requi-
sivit ablatem pime-
nium dicens. Qui sunt:
unius meriti fratres? R-
dit sener. Si fuerint tres in
nomine domini simul unus in omniue-
ro dei instruens et qui ceteris
alter autem infirmans
et gratias agens deo ter-
cius uero cum munda-
scientia obsequium faci-
ens: hi tres unius opus sūt.

Ablas pimenius requi-
situs a quodam quo-
modo debeat homo xpista-
nus uiuere: respondit di-
cens. Sicut daniel ppheta:
aduersus quem non est
inuenta accusatio nisi in
sola puritate cordis qua
in dei cultu semp exhibuit.
Inuicari aut mentiri
uel per iurare: alienum

christiano sit.
Item dicit. Per has qua-

tuor res anima corrup-
pitur. Siquis amicitias
cum potentibus habens co-
cupiscentie studens carna-
li et detractioni proximi:
et si per mundumambu-
lans aerebus alienis et ab-
minimunditia fornicatio-
nis oculos suos non cu-
stodierit.

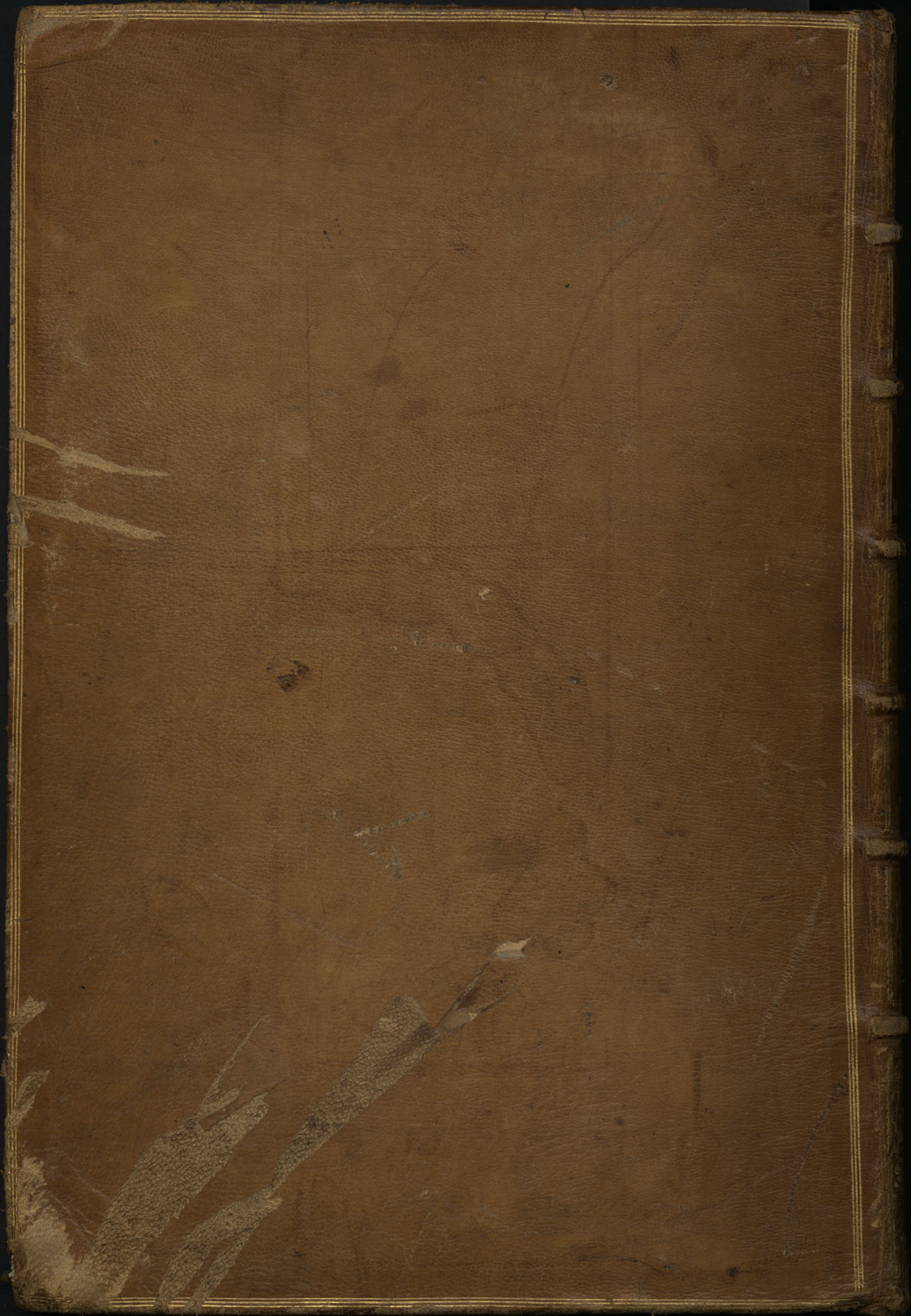
Primum per translatum.

- I.** De profectu patrum.
- ii.** De quiete.
- iii.** De compunctione.
- iiii.** De continentia.
- v.** De fornicatione.
- vi.** De patientia et fortitudine.
- vii.** De obstinatione.
- viii.** De noie iudicando.
- ix.** De discretionem.
- x.** De uita sobria.
- xi.** De one sobria et sti.
- xii.** De hospitalitate
hylan.
- xiii.** De obedientia.
- xiiii.** De humilitate.
- xv.** De patientia.
- xvi.** De caritate.
- xvii.** De repletionem.

Secunda translatum.

- I.** De signis que faciunt seniores.
- II.** De conuersatione optima diuersorum scorum.

VITA
PATRUM
HEREMITARUM

CODEX
MSS. IN
MEMBRANIS

Casa
Gab.
Fst.
ab.